

Ne visada antibiotikai yra tinkamas gydymo būdas

Lapkričio 18 dieną minima Europos supratimo apie antibiotikus diena, kuria siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į nereikalingo antibiotikų vartojimo pasekmes, skatinti atsakingą ir tinkamą antibiotikų vartojimą.

Šiais metais Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras atliko „Gyventojų žinių apie antibiotikus ir jų vartojimą“ tyrimą, kuriame dalyvavo 322 savivaldybės gyventojai. Tyrimo rezultatai parodė, kad apklausoje dalyvavusiųjų rajono gyventojų žinios apie antibiotikus ir jų vartojimą nėra pakankamos (visa informacija apie tyrimą: <https://www.birzuvsb.lt/tyrimai/>).

Antibiotikai – efektyvūs vaistai, kurie naudojami siekiant išvengti bakterinių infekcijų arba jas gydyti. Antibiotikai nėra vaistai, skirti gydyti virusines infekcines ligas, tokias kaip peršalimą ar gripą. Tik gydytojas nustato ligą ir, kai būtina, skiria antibiotikus.

Per pastaruosius metus gausus ir netinkamas antibiotikų vartojimas ir piktnaudžiavimas jais paspartino antibiotikams atsparių bakterijų atsiradimą ir plitimą. Dėl šios priežasties daugelis infekcijų gali būti neišgydomos ir jų plitimas nevaldomas. Atsparumas antibiotikams atsiranda, kai įvyksta bakterijos pasikeitimas kaip atsakas į ją veikiantį vaistą. Netinkamai vartojant paskirtus antibiotikus, jų kiekis organizme nebus pakankamas, todėl bakterijos nebus sunaikintos, gali tapti atspariomis antibiotikams ir toliau daugintis. Tuomet atsiranda naujos bakterijų atmainos, kurios gali būti atsparios iš karto keliems ar net visiems žinomiems antibiotikams. Bakterijos, o ne žmonės, tampa atsparios antibiotikams.

Atminkite:

- Antibiotikai veiksmingi gydant tik bakterines infekcijas, tačiau visiškai netinkami virusinių infekcijų gydymui.
- Antibiotikai nesustabdo virusų plitimo.
- Antibiotikai turi šalutinį poveikį, tokį, kaip viduriavimas, pykinimas ar odos bėrimas.
- Antibiotikai neturi nuskausminančio poveikio ir nėra tinkami esant galvos, raumenų skausmams ar karščiavimui.
- Antibiotikų vartojimas gydant švelnias bakterines ligas, tokias kaip sinusitas, gerklės skausmas, bronchitas, kaklo skausmai nėra būtinas iki tol, kol jūsų imuninė sistema yra pajėgi kovoti su infekcija.
- Netinkamas antibiotikų vartojimas gali sukelti bakterijų atsparumą. To pasekmė – ateityje galime neturėti veiksmingo gydymo.

Siekiant išlaikyti antibiotikų veiksmingumą ateityje, antibiotikus vartokite atsakingai – tik gydytojui paskyrus po jūsų apžiūros ir pagal gydytojo nurodymus. Itin svarbu nevartoti antibiotikų be priežasties ar netinkamai. Negalima vartoti antibiotikų likučių: jei po gydymo kurso jums liko antibiotikų, jų neišmeskite, o nuneškite į vaistinę. Niekada nesidalinkite antibiotikais su kitais asmenimis. Saugokitės infekcijų, trukdykite joms plisti dažnai plaudami rankas, vengdami glaudaus sąlyčio su sergančiais asmenimis ir skiepidamiesi reikiamu metu.

Neužsiimkite savigyda. Dauguma žiemos sezonu plintančių infekcijų turi panašius simptomus, tačiau jų gydymas gali būti skirtingas. Jei prieš tai buvusios infekcijos metu jums buvo paskirti antibiotikai, nereiškia, kad susirgus vėl ir esant panašioms simptomams, jų reikės ir vėl. Tik gydytojas, įvertinęs ir nustatęs ligą, gali nuspręsti, ar jums reikės antibiotikų. Savigyda antibiotikais yra neatsakingas antibiotikų vartojimas.

Primename, kad tik teisingas antibiotikų vartojimas turi padėti stabdyti bakterijų atsparumo antibiotikams plitimą bei išsaugoti antibiotikų veiksmingumą ateities kartoms.

Parengė Violeta Valiukienė
Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro
visuomenės sveikatos specialistė
tel. (8 450) 59 160
el. p.violeta.valiukiene@gmail.com